

EMTEA NAKLİYAT SİGORTASI

GENEL ŞARTLARI VE

SADELEŞTİRİLMEME ÇALIŞILMIŞ HALİ

MADDE 1:

Sigortalı malların fırtınadan, geminin batmasından veya karaya vurmak veyahut kaya veya sığığa bindirmek gibi haller neticesinde tamamen veya kısmen harap olmasından, oturmadan, çatışmadan,sabit,seyyar veya sabih bir cisme (buz dahil) çarpmasından, malın denize atılmasından ,yangından, infilaktan,kaptan ve gemi adamlarının barataryasından yükleme aktarma veya boşaltma ameliyeleri esnasında bir veya birden çok dengin düşmesinden ve genel olarak deniz kaza ve tehlikelerinden gelebilecek her türlü ziya ve hasarlar, bu poliçe ile tespit olunan şartlar dahilinde , sigortacıya ait olacaktır.

-Sigortalı malların fırtınadan, geminin batmasından veya karaya vurması veyahut kaya veya sığığa bindirmesi gibi durumlar sonucunda tamamen veya kısmen harap olmasından, oturmadan, çatışmadan, sabit, seyyar veya yüzen bir cisme(buz dahil) çarpmasından, malın denize atılmasından, yangından infilaktan, kaptan ve gemi adamlarının hata ve kasıtlarından meydana gelebilecek yükleme, aktarma veya boşaltımın yapılması sırasında bir veya birden çok dengin düşmesinden ve genel olarak deniz kaza ve tehlikelerinden gelebilecek her tür kayıp ve hasarlar, bu poliçe ile belirlenen şartlar dahilinde, sigortacıya ait olacaktır.

MADDE 2:

İğtinam,zaptü müsadere,hapsü tevkif,mümanaat veya alıkoyma ile bunların veya bunlara matuf her türlü teşebbüslerin neticeleri, kezalik muhasematın veya harp mahiyetinde hareketin (harp ilan edilmiş olsun, olmasın) neticeleri sigortanın dışındadır.Ancak bu hüküm muharip bir devlet tarafından veya muharip bir devlet aleyhine vaki hasmane bir fiile doğrudan doğruya (ve alakalı geminin veya çatışma halinde bu çatışmaya karışmış olan diğer bir geminin yapmakta olduğu sefer veya hizmetin nev'i veya mahiyetinden müstakil olarak) ika edilmiş olmadıkça çatışmayı,(mayın veya torpilden başka)sabit veya sabih bir cisme teması,oturmayı fırtına ve yangını sigorta dışında tutmaz; ve bu hüküm bakımından, bir devletle iştirak halinde olan ve emrinde deniz,kara veya hava kuvvetleri bulunduran herhangi bir otorite dahi devlet tabirinin şümulüne girer.

Bundan başka, iç harbin, ihtilalin, isyanın, ayaklanmanın veya bunlardan doğan iç kargaşalıkların neticeleri ile korsanlık da sigortanın dışındadır.

Herhalde sigorta edilen mallara mayın, torpil, bomba ve sair harp silahlarının ika edeceği ziya veya hasarlar sigortaya dahil değildir.

-Yağma, Kanun tarafından zaptı, alıkoyma (tutuklu halde bekletme) ile bunların veya bunlara bağlı her türlü girişimlerin sonuçları; bununla beraber düşmanlık veya savaşa benzer hareketlerin (savaş ilan edilmiş olsun yada olmasın) sonuçları sigortanın dışındadır. Ancak bu hüküm savaşı bir devlet tarafından veya savaşı bir devlet aleyhine olagelen düşmanca bir fiile doğrudan doğruya (ve alakalı geminin veya çatışma halinde bu çatışmaya karışmış olan diğer herhangi bir geminin yapmakta olduğu sefer veya hizmetin sınıfı veya aslından ayrı olarak) yapılmış olmadıkça çatışmayı (mayın veya torpilden başka) sabit veya hareketli bir cisme teması, oturmayı, fırtına ve yangını sigorta dışında tutmaz; bu hüküm bakımından, bir devletle ortaklık halinde olan ve emrinde deniz, kara veya hava kuvvetleri bulunduran herhangi bir otorite dahi devlet ifadesinin içine girer. Bundan başka, iç savaş, ihtilalin, isyanın, ayaklanmanın veya bunlardan doğan iç kargaşalıkların sonuçları ile korsanlık da sigortanın dışındadır.

Tabi ki sigortalı mallara mayın, bomba ve hareketli savaş silahlarının neden olacağı ziya veya hasarlar sigortaya dahil değildir.

MADDE 3:

Grevcilerin, lokavt edilmiş işçilerin veyahut işçi kargaşalıklarına, karışıklara veya halk hareketlerine iştirak eden kimselerin ika edecekleri ziya veya hasarlar sigorta dışındadır.

-Grevcilerin, lokavt edilmiş işçilerin , işçi kargaşalıklarına karışıklıklara veya halk hareketlerine ortaklık eden kimselerin oluşturacakları kayıp veya hasarlar sigortanın dışındadır.

MADDE 4:

Sigorta, aksine sözleşme olmadıkça, aşağıdaki rizikoları temin etmez, şöyle ki;

- a) Yağmur suyu, ambar buğusu ve bundan ileri gelen tekasüf,
- b) Oksidasyon veya paslanma, kırılma, çalınma, mutad dışı akma; malın bünyesinde görünüşünde, renginde, tadında veya raiyasında tagayyür husule getiren her nev'i tabahhur ve intişarlar; meğer ki hasar veya ziyalar sigorta edilen rizikolardan birinin neticesinde vuku bulmuş olsun.

-Sigorta aksine sözleşme olmadıkça, aşağıdaki rizikoları temin etmez, şöyle ki;

- a) Yağmur suyu, ambar buğusu ve bundan ileri gelen yoğuşma

b) Oksidasyon veya paslanma, kırılma, çalınma, alışılmış dışı akma; malın bünyesinden görünüşünde, renginde, tadında veya kokusunda meydana gelen her türlü (nevi tabahhur) ve yayılma (doğal- üreme) meğer ki hasar veya kayıplar sigorta edilen rizikolardan birinin sonucunda gerçekleşmiş olsun.

MADDE 5:

Aşağıdaki hallerin gerek doğrudan doğruya, gerek dolayısıyla doğuracağı avakıp sigortaya dahil değildir:

Yasak veya gizli ticaret, kaçakçılık, emteanın ilhal, ihraç veya transitine müteallik kanun ve nizamla aykırılık, hakikat hilafı beyan, sigorta akdinin veya sigortalının veyahut bunların adamlarının vekil veya mümessillerinin fiil ve kusurları.

Aşağıdaki hususlar, sigorta hususi avarya dahil akdedilmiş olsa bile sigortanın dışındadır.

Malların sevk ve naklinde , sebebi ne olursa olsun vaki gecikmeler, karantina veya kışlama tevakkufları, yükleme veya boşaltma isteryaları veya süresteryaları ile bunlara ait resim harç ve masraflar; kur ve rayiç farkları veya faiz kayıpları, teslim etmemekte temerrüt veya geç teslim tazminatı, kardan mahrumiyet; malların zati ayıbına izafe olunabilecek her türlü avarya, zaiyat, bozulma ve eksilmeler, malların gereği veçhile hazırlanmamış veya tertiplenmemiş olmasından veya ambalaj kifayetsizliğinden ileri gelen ziya ve hasarlar; suhnetin ve atmosferik şartların tesirleri; mutad akma ,fire ve aşınmalar; fare , sıçan ,kurt ve diğer haşaratın ika ettiği tahribat,

Sigortanın akdi nakliyatı bizzat yaptığı veya adamlarına yaptırdığı taktirde, kaptanın ve gemi adamlarının barataryasından, hile ve hud' asından ,ihmalinden, ihtiyatsızlığından, ehliyetsizliğinden ileri gelen zıya ve hasarlar sigortaya dahil değildir.

-Aşağıdaki hallerin gerek doğrudan doğruya gerek dolaylı olarak doğuracağı sonuçlar sigortaya dahil değildir. Yasak veya gizli ticaret, kaçakçılık, emteanın ithal veya transitine ilişiği olan (ilgili)kanun ve nizamla aykırılık, gerçek dışı beyan, sigorta anlaşmasının veya sigortalının veyahut bunların adamlarının vekil veya temsilcilerinin fiil veya kusurları.

Aşağıdaki hususlar sigorta hususi avarya dahil anlaşma olsa bile sigortanın dışındadır.

Malların sevk ve naklinde, sebebi ne olursa olsun oluşan gecikmeler karantina veya kışlama bekletmeleri yükleme veya boşaltma istarya ve sürestaryaları ile bunlara ait resim, harç ve masrafları; kur ve rayiç farkları veya faiz kayıpları, teslim etmemekle temerrüt veya geç teslim tazminatı, kar kaybı; malların kendi ayıbından karışmış olabilecek her türlü avarya, kayıp, bozulma ve eksilmeler, malların uygun şekilde hazırlanmamış veya düzenlenmemiş olmasından veya ambalaj yetersizliğinden ileri gelen kayıp ve hasarlar nem ve atmosferik şartların etkileri, alışılmış akma, fire ve aşınmalar fare, sıçan, kurt ve diğer haşaratın yapacağı tahribat.

Sigorta anlaşması nakliyatı bizzat yaptığı veya adamlarına yaptırdığı, takdirde, kaptanın ve gemi adamlarının hatalarından hile ve aldatmasından ihmalinden, ihtiyatsızlığından ehliyetsizliğinden ileri gelen kayıp ve hasarlar sigortaya dahil değildir.

MADDE 6:

Malların dağılıp saçılması,kızışması ve kuruması sigortanın dışındadır, meğer ki ziya ve hasarlar sigortalanmış bir rizikodan ileri gelmiş olsun.

-Malların dağılıp saçılması, kızışması ve kuruması sigortanın dışındadır. Meğer ki kayıp veya hasarlar sigortalanmamış bir rizikodan ileri gelmiş olsun

MADDE 7:

Şayet, sigorta akdinin bilgisi altında olarak barut,fulmikoton,kibrit,ham petrol,benzin,fosfor,kimyevi maddeler,dinamit,nitrogliserin ve benzeri maddeler gibi kolaylıkla tutuşabilen veya infilaki mümkün olan maddeler ile sönmemiş kireç, tahrip edici mayiler veya zehirli veyahut fena kokulu maddeler sigortalı mallar ile bir arada yüklenir veya depo edilirse, böyle maddelerin yakınlığından veya aynı hamuleye katılmış olmalarından doğacak ziya veya hasarlar-sigortalanmış hadise meydana gelse bile- sigortanın dışında kalır.

-Şayet sigorta anlaşmasının bilgisi altında olarak barut, fulmikoton, kibrit,ham petrol,benzin,fosfor,kimyevi maddeler,dinamit,nitrogliserin ve benzeri maddeler gibi kolaylıkla tutuşabilen veya infilakı mümkün olan maddeler ile sönmemiş kireç tahrip edici su gibi akan şeyler veya zehirli veyahut fena kokulu maddeler sigortalı mallar ile bir arada yüklenir veya depo edilirse böyle maddelerin yakınlığından veya aynı yüke katılmış olmalarından doğacak kayıp veya hasarlar - sigortalanmış hadise meydana gelse bile - sigortanın dışındadır.

MADDE 8:

Sigorta, malların, donatan veya gemi kiracısı tarafından, nakledilmek veya nakliyat derhal yapılmayacaksa muvakkaten muhafaza olunmak üzere, teslim edildiği anda başlar, Sigortanın akdi malları, donatan veya gemi kiracısına rihtım idaresi veya benzeri bir müessese marifetiyle teslim ettiği taktirde, bunlar malların teslimümü bakımından , donatanın veya gemi kiracısının mümessili sayılır.Bu maddede ki muvakkat muhafaza keyfiyetinden ancak ,ticari teamüllere uygun olan kısa bir zamana münhasır muhafaza halleri kastedilmiştir.

İşbu sigortanın hükmü, malların tahmil, tahliye esnasında , buna mahsus olan liman merakibinde buldukları esnada da aynen mer'i kalacaktır.

Sigorta malların teslim yerinde mürselünileyhine teslim edildiği anda ve eğer teslim keyfiyetine mani bir hal tahaddüs ederse, malların usulüne tevfiikan depo edildiği veya satıldığı zaman ve her halükarda en geç tahliyeyi takip eden on beşinci günün hitamında sona erer.

Tahliye keyfiyeti, sigortanın akidi veya mürsil veyahut mürselünileyh tarafından makbul sebep olmaksızın geciktirilirse, sigorta gecikme olmasaydı tahliye ne gün bitecek idiyse onu takip eden on beşinci günün hitamında nihayet bulur.

Eğer nakliyat bir nakliyecı müesseseye tevdi edilmiş bulunursa –ki bu taktirde sigortanın akidi bu müessesenin ismini de bildirmekle mükelleftir-sigorta, mezkur müessesenin malları teslimümü ettiği anda başlar ve bunları teslim yerinde mürselünileyhe teslim ettiği anda, fakat en geç tahliyeyi takip eden otuz günün inkizasında (bu iki şıktan herhangi birinin diğerinden evvel tahakkuk etmesiyle) sona erer.

-Sigorta malların , donatan veya gemi kiracısı tarafından nakledilmek veya nakliyat derhal yapılmayacaksa geçici olarak saklanmak üzere teslim edildiği anda başlar, sigorta anlaşması malları donatan veya gemi kiracısına rihtim idaresi veya benzeri bir kuruluş aracılığı ile teslim edildiği takdirde, bunlar malların teslim edilen bakımından, donatanın veya gemi kiracısının temsilcisi sayılır.Bu maddedeki geçici muhafaza yeterliliği ancak ticari işlere uygun olan kısa bir zamana sınırlandırılmış muhafaza yeterliliğinden ancak ticari işlere uygun olan kısa bir zamana sınırlandırılmış muhafaza halleri kastedilmiştir.

İşbu sigortanın hükmü, malların yükleme, tahliye esnasında, buna mahsus olan liman nakil vasıtalarında buldukları esnada da aynen yürürlükte kalacaktır.

Sigorta , malların teslim edildiği yerinden kendisine malı gönderilmiş olana teslim edildiği anda ve eğer teslim keyfiyetine engel bir durum meydana gelirse malların usulüne uygun olarak depo edildiği veya satıldığı zaman ve her durumda en geç tahliyeyi takip eden 15. günün sonunda sona erer.

Tahliye niteliği, sigorta anlaşması veya gönderen veyahut kendisine gönderilmiş olan tarafından geçerli sebep olmaksızın geciktirilirse ,sigorta gecikme olmasaydı tahliye ne gün bitecek idiye onu takip eden 15. günün sonunda sona erer.

Eğer nakliyat bir nakliyecı kuruluşu bırakılmış bulunursa -ki bu takdirde sigorta anlaşmasında bu kuruluşun ismini de bildirmekle sorumludur. -sigorta adı geçen kuruluşun malları teslim aldığı anda başlar ve bunları teslim yerinde kendisine gönderilmiş olana teslim ettiği anda fakat en geç tahliyeyi takip eden 30. günün bitmesiyle (bu iki şıktan herhangi birinin diğerinden önce gerçekleşmesiyle) sona erer.

MADDE 9:

İşbu poliçe hükümlerine rivayette, taraflardan herhangi birine hüsünüyete aykırı hareket edilmesi halinde, mukavele diğer tarafça hükümsüz satılabilir. Ezcümle sigortalı, esasa taalluk eden ve kendisince bilinen her hususu, mukavelenin akdinden evvel sigortacıya bildirmekle mükellef olup, bu mükellefiyetin yerine getirilmemesi hüsünüyete aykırı bir hareket sayılır.

Bundan başka, bir sigorta sigortalı nam ve hesabına onun bu hususa memur ettiği bir kişi tarafından aktedilirse bu kişi de esasa taallük eden ve kendisince bilinen her hususu sigortacıya bildirmekle mükellef olup, bu mükellefiyetinin de yerine getirilmemesi hüsünüyete aykırı bir hareket sayılır.

Bu madde hükümlerinin tatbiki bakımından sigortalı, işlerin mutad seyri içinde kendisince bilinmesi gereken bilcümle hususları bilir sayılacağı gibi, sigorta akdine memur edilen kişi de yine işlerin mutad seyri içinde kendisince bilinmesi veya kendisine bildirilmiş olması gereken her hususu bilir sayılır.

Rizikonun takdiri bakımından taşıdıkları ehemmiyet dolayısıyla gerek sigortayı kabul edip etmemek ve gerek tabi olacağı çeşitli şartları tayin eylemek hususlarında basiretli bir sigortacının vereceği bir kararda müessir olabilecek mahiyette her husus bu madde anlamında esasa müteallik bir husustur.

-İşbu poliçe hükümlerine rivayette, taraflardan herhangi birine hüsünüyete aykırı hareket edilmesi halinde,

İşbu poliçe hükümleri tarafından herhangi birine iyi niyete aykırı hareket edilmesi halinde,sözleşme diğer taraflarca hükümsüz sayılabilir.

Esas olarak sigortalı esasa ilgisi olan ve kendisince bilinen her konuyu, sözleşmenin akdinden önce sigortacıya bildirmekle sorumlu olup bu sorumluluğun yerine getirilmemesi iyi niyete aykırı bir hareket sayılır.

Bu madde hükümlerinin uygulanması bakımından sigortalı işlerin alışılmış seyri içinde kendisince bilinmesi gereken bütün konuları bilir sayılacağı gibi sigorta anlaşmasına memur edilen kişi de yine işlerin alışılmış seyri içinde kendisince bilinmesi veya kendisine bildirilmiş olması gereken her konuyu bilir sayılır.

Rizikonun takdiri bakımından taşıdıkları önemi dolayısıyla, gerek sigortayı yapıp yapmamak ve gerek tabi olacağı çeşitli şartları tayin etmek hususunda basiretli bir kararda işleyen(hükümünü yürüten) her husus bu madde anlamında esasa ilgili bir husustur.

MADDE 10:

Mutad veya mukarrer olan yolun tebdili veya mahalli maksudun değiştirilmesi, veyahut navlun mukavelesi gereğince donatana veya gemi kiracısına verilmiş olan herhangi bir salahiyetin kullanılması neticesinde sigorta edilen rizikonun mahiyetinde diğer bir değişiklik vukuu taktirinde,veyahut sigortalı malın, geminin veya seferin tarif veya tavsifinde herhangi bir nisyan veya sehiv vukuu halinde sigorta,takarrür edecek bir ücret mukabilinde meriyette kalır.

-Alışılmış veya kararlaştırılmış yolun değiştirilmesi veyahut navlun anlaşması gereğince donatana veya gemi kiracısına verilmiş olan herhangi bir hakkın kullanılması neticesinde sigorta edilen rizikonun aśında diğer bir değişiklik oluştuğu takdirde, veyahut sigortalı malın, geminin veya seferin tarif ve niteliğinde herhangi bir unutmaya gerçekleşmesi halinde sigorta , kararlaştırılacak bir ücret karşılığında yürürlükte kalır.

MADDE 11:

Navlun mukavelesi ile donatana veya gemi kiracısına verilmiş olan herhangi bir salahiyetin kullanılması neticesinde, mezkur mukavele, natık olduğu teslim yerinden başka bir liman veya mahalde sona erdiği taktirde:

a) Mallar, bu liman veya mahalde satılıp teslim edilinceye veya sigortaya son verilmesi sigortacıya bildirilinceye kadar, kararlaştırılacak bir ücret mukabilinde ve poliçe şartları dahilinde sigortalı kalır.

b)Mallar, işbu poliçede beyan edilen teslim yerine veya herhangi diğer bir teslim yerine yeniden sevk edildiği takdirde ise, yine kararlaştırılacak bir ücret mukabilinde, bu teslim yerine varıncaya kadar poliçe şartları dahilinde sigortalı kalır ve bu yerde, boşaltmadan sonraki kuvertür müddeti hakkında 8. Madde hükümleri cari olur.Şu kadar ki navlun mukavelesinin sona ermesinden sonra, gecikmeden ,sigortalı malın zati ayıbından veya nevi ve mahiyetinden ileri gelen zıya ve hasardan dolayı sigortacıya hiçbir mes'uliyet teveccüh etmez.

-Navlun sözleşmesi ile donatana veya gemi kiracısına verilmiş olan herhangi bir yetkinin kullanılması sonucunda adı geçen sözleşmede söylenen teslim yerinden başka bir liman veya mahalde sona erdiği taktirde;

a)Mallar ; bu liman veya mahalde satılıp teslim edilinceye veya sigortaya son verilmesi sigortacıya bildirilinceye kadar,kararlaşdırılacak bir ücret karşılığında ve poliçe şartları dahilinde sigortalı kalır. Bu fıkrada yazılı iki şıktan hangisi daha önce meydana gelirse o değerlendirilir.

b)Mallar;işbu poliçede beyan edilen teslim yerine yeniden bir ücret karşılığında bu teslim yerine varıncaya kadar poliçe şartları dahilinde sigortalı kalır ve bu yerde ,boşaltmadan sonraki kuvertür müddeti hakkında 8. madde hükümleri geçerli olur. Şu kadar ki navlun sözleşmesinin sona ermesinden sonra gecikmeden sigortalı maddenin zati ayıbından veya cinsinden ileri gelen kayıp ve hasarlardan dolayı sigortacıya hiçbir sorumluluk yöneltmiş olmaz.

MADDE12:

Sigorta, mukavelenin akdine tekaddüm eden bir zamanda başlamak üzere de yaptırılabilir. Bu taktirde riziko tahakkuna artık ihtimal kalmadığını sigortanın akdi sırasında,sigortacı biliyor idiye ücrete hakkı olmaz.

Sigorta yaptıran, riziko tahakkununun zaten vaki olmuş bulunduğunu sigortanın akdi sırasında biliyor veya bilmesi icap ediyor idiye, sigortacı tazminat tediyesinden vareste kalır; riziko tahakkununun vaki olmuş bulunduğuna sigortanın akdi sırasında sigortacının itilaf olmadığı taktirde ücret sigortacıya ait olur.

Sigorta, bir vekil tarafından akdedilmiş olduğu taktirde,bilinen ve bilinmesi icap eden hususlar bakımından, yalnız vekilin şahsı değil, müekkillerin şahsı da nazarı itibara alınmak lazım gelir.

-Sigorta sözleşmenin akdine önce gelen bir zamanda başlamak üzere de yaptırılabilir.

Bu takdirde rizikonun gerçekleşmesine artık ihtimal kalmadığını sigortanın akdi sırasında sigortacı biliyor idiye ücrete hakkı olmaz.

Sigorta yaptıran rizikonun gerçekleştiğini sigorta akdi sırasında biliyor veya bilmesi gerekiyorsa sigortacı tazminat ödemededen kurtulmuş olur.Rizikonun meydana geldiğini sigortanın akdi sırasında biliyor veya bilmesi gerekiyorsa sigortacı tazminat ödemededen kurtulmuş olur.Rizikonun meydana geldiğini sigortanın akdi sırasında sigortacının itirazının olmadığı takdirde ücret sigortacıya ait olur.

Sigorta, bir vekil tarafından akdedilmiş olduğu takdirde, bilinen ve bilinmesi gereken hususlar bakımından, yalnız vekilin şahsı değil müvekkillerin şahsı da dikkate alınması gerekir.

MADDE13:

Sigorta malların yükleneceği gemi ve gemilerin adı bildirilmeden akdedilmiş olduğu taktirde, sigortalı bu hususta kendisine haber gelir gelmez veya en geç haber gelmesini takip eden kırk sekiz saat zarfında geminin veya gemilerin adı ile her biri üzerindeki sigortalı meblağı bildirmekle mükellef olup, buna riayetsizliği sigortayı hükümsüz kılar.

Poliçenin, akdi tarihinden itibaren bir yıl geçtikten sonra, yüklendikleri gemi adı ile sigorta miktarları bu müddet zarfında bildirilmemiş olan mallar hakkında, sigortalı lehine hiçbir hükmü kalmaz.

-Sigorta ,malların yükleneceği gemi veya gemilerin adı bildirilmeden akdedilmiş olduğu takdirde sigortalı bu hususta kendisine haber gelir gelmez veya en geç haber gelmesini takip eden 48 saat zarfında geminin veya gemilerin adı ile her biri üzerindeki sigortalı meblağı bildirilmekle sorumlu olup, buna riayetsizliği sigortayı hükümsüz kılar.

Poliçenin akdi tarihinden itibaren bir yıl geçtikten sonra, yüklendikleri gemi adı ile sigorta miktarı bu müddet içinde bildirilmemiş olan mallar hakkında , sigortalı lehine hiçbir hükmü kalmaz.

MADDE14:

Sigortalı, işbu poliçe mucibince sigortanın takarrür edecek bir ücret mukabilinde meriyette kalmasını istilzam edecek bir vakıadan haberdar olur olmaz, bunu derhal sigortacıya bildirmekle mükellef olup, sigortanın meriyette kalmasına hak kazanabilmesi bu mükellefiyetin yerine getirilmesine bağlıdır.

-Sigortalı işbu poliçe gereğince sigortacının kararlaştıracağı bir ücret karşılığında yürürlükte kalmasını gerektirecek bir olaydan haberdar olur olmaz, bunu derhal sigortacıya bildirmekle sorumlu olup sigortanın yürürlükte kalmasına hak kazanabilmesi bu mükellefiyetin yerine getirilmesine bağlıdır.

MADDE15:

A)Her iki tarafın bilcümle hakları karşılıklı olarak mahfuz kalmak şartıyla, her türlü muhafaza tedbirlerini almaya veya bunların alınmasını tahrik veya talep etmeye ,sigortalı şeylerin kurtarılmasına nezaret veya kurtarma ameliyesine bilfiil girişmeye veya başlamaya sigortalı mecbur ve sigortacı selahiyetlidir ve bundan dolayı sigortacının ,bir tasarruf fiilinde bulunduğu veya tazmin mükellefiyetini prensip itibariyle kabul ettiği iddia olunamaz.

Sigortacı ezcümle, her türlü araştırmaya teşebbüs ve bilcümle rücu haklarını istimal edebilir ve geminin ziyayı veya sefere elverişsiz bir hale gelmesi taktirinde, sigortalı şeylerin mevritlerine yeniden sevkine muktazi hususatın ifasına bizzat girişebilir; sigortalı bu hususlarda sigortacı ile tam bir el birliği yapmak, ezcümle bu tedbirlerin yerine getirilmesi

Ne yardım etmek üzere elinde bulunan bilcümle vesaik ve malumatı sigortacıya vermekle mükelleftir.

B)Bundan maada, nakliyecisi ile diğer bilcümle mes'ul şahıslar aleyhindeki rücu haklarını, icabında sigortacı lehine, muhafaza edebilmek üzere sigortalı lazım gelen bütün tedbirleri vaktü zamanında almak ve icabında gerekli takibata girişebilmek hususunda sigortacı ile kayıtsız şartsız elbirliği yapmakla mükelleftir.

C)Sigortalı, işbu maddede derpiş edilen muhafaza tedbirlerini almak hususunda gerek kendisi ve gerek mürsil, mürselünileyh veya bunların adamları veya yerine kaim olanlar tarafından vaki ihmalden, bu ihmalin sigortacıyı zarardide etmiş olduğu nisbetinde mesuldür.

D)Herhangi bir mes'ul şahıstan alınıp, sigortalının, mürsilin, mürselinileyhin veya bunların mümessillerinin veyahut yerlerine kaim olanların faydalanacağı bilcümle tazminat sigortacı tarafından ödenecek mebalığden sigortacının menfaat alakası nisbetinde düşülür.

-A)Her iki tarafın bütün hakları karşılıklı olarak saklı kalmak şartıyla, her türlü koruma tedbirlerini almaya veya bunların alınmasını talep etmeye ,sigortalı şeylerin kurtarılmasına denetim veya kurtarma işlemlerine bilfiil girişmeye veya sigortalı mecbur ve sigortacı yetkilidir ve bundan dolayı sigortacının bir tasarruf fiilinde bulunduğu veya tazmin yükümlülüğü prensip itibariyle kabul ettiği iddia olunamaz.

Sigortacı esas olarak , her türlü araştırmaya teşebbüs ve bütün rücu haklarını kullanabilir.ve geminin kayıp veya sefere elverişsiz bir hale gelmesi takdirinde sigortalı şeylerin varılacak yerlere yeniden sevkine muktazi hususunun ödemesine bizzat girişebilir.Sigortalı bu hususlarda sigortacı ile tam bir işbirliği yapmak ve bu tedbirlerin yerine getirilmesine yardım etmek üzere elinde bulunan bütün belgeleri sigortacıya vermekle yükümlüdür.

C) Sigortalı işbu madde de göz önünde bulundurulmuş koruma tedbirlerini almak konusunda gerek gönderen veya bunların adamları veya yerine geçenler tarafından gerçekleşen ihmalden bu ihmalin sigortacıya uğrattığı zarar oranında sorumludur..

D) Herhangi bir şahıstan alınıp sigortalının, gönderenin kendisine gönderilmiş olan veya bunların temsilcilerinin veyahut yerlerine geçenlerinin faydalanacağı bütün tazminat sigortacı tarafından ödenecek meblağdan sigortacının menfaat alakası ölçüsünde düşürülür.

MADDE 16:

Bırakma münhasıran aşağıdaki hallerde yapılabilir:

- A) Haber alınamaması ; Malları nakleden gemi kayıplık halinde olur ve aradan kafi müddet geçtiği halde haber alınamamış bulunursa,
- B) Malların temin edilen bir rizikonun tahakkuku neticesinde; uğradığı maddi hasarlar dolayısıyla mahreci veya mevrinden gayri bir mahalde satışı emrolunmuş ise (nakil geminin, yükleme limanından ayrıldıktan sonra aynı limana mecburi dönüş yapması hariçtir.)
- C) Temin olunan bir rizikonun tahakkuku neticesinde: Sigorta edilen şeylerin bilfiil tamamen ziyayı önüne geçilemeyecek bir hal arz eder veya bunların bilfiil tamamen ziyayı uğramaktan kurtarılmaları, neticede haiz olabilecekleri kıymeti tecavüz edecek miktarda bir masrafın ihtiyarına bağlı bulunursa; ezcümle:
 - 1- Sigortalı, malına sahip olamamak vaziyetinde bulunur ve;
 - (a) Malların yeniden ele geçirmesi gayri mutemel görünür veya ;
 - (b) Malların yeniden ele geçirilmesi için ihtiyari icap eden masraflar bunların tekrar ele geçirildikten sonra haiz olacakları kıymetten fazla olursa,
 - 2- Malların hasarlanmış olması halinde, tamiri ve mevrinlerine yeniden sevki için gereken masraflar mevride muvasalatlarında haiz olacakları kıymetten fazla olursa

Bırakma muamelesine yer veren bilcümle ahvalde, sigortacı , bırakmayı kabul etmek veya, mülkiyet uhdesine intikal etmeksizin tam ziya yolu ile tediye bulunmak şıklarını daima seçebilir.

-Bırakma aşğıdaki hallerde sınırlandırılmıştır:

A)Haber alınamaması, malları nakleden gemi kaybolması halinde ve aradan yeterli müddet geçtiği halde haber alınamamış olursa

B)Malların temin edilen bir rizikonun gerçekleşmesi sonucunda uğradığı maddi hasarlar dolayısıyla dışarı çıkacak veya varacak yerden başka bir yerde satışı emir olunmuş ise (nakil geminin yükleme limanından ayrıldıktan sonra aynı limana mecburi dönüş yapması hali hariçtir.)

C) Temin olunan bir rizikonun gerçekleşmesi neticesinde, sigorta edilen şeylerin bilfiil tamamen kaybın önüne geçilemeyerek bir durum oluşur veya bunların bilfiil tamamen kayba uğramaktan kurtulmaları sonucunda sahip olabilecekleri değeri aşacak miktarda ödenmesine gerek duyulursa esas olarak;

1) Sigortalı, malına sahip olmamak durumunda bulunur ve

a)Mallarını yeniden ele geçirmesi olasılık dışı görünür veya

b)Malların yeniden ele geçirilmesi için ihtiyari icap eden masraflar bunları tekrar ele geçirdikten sonra sahip olacakları değerden fazla olursa .

2)Malların hasarlanmış bulunması halinde,tamiri ve varılacak yere yeniden sevki için gereken masraflar varacağı yerdeki vardıkları sahip olacakları kıymetten fazla olursa.

Bırakma muamelesi yer veren bütün durumlar sigortacı bırakmayı kabul etmek veya mülkiyeti üzerine almaksızın tam ziya yolu ile ödemede bulunmak şıklarından birini daima seçebilir.

MADDE 17:

Sigortacının umumi avarya garame payları ile umumi avarya prensipleri dairesinde ödenmesi lazım gelen garame paylarına taaluk eden taahhüdü,navlun mukavelesinde derpiş edilmiş olan mahalde mezkur mukavelenin derpiş ettiği usule göre ve eğer navlun bu hususta bir sarhat yoksa, sigortalı seferin bittiği mahalde cari olan kanun ve adetlere göre tanzim olunacak dispeç ile taayyün eder.

Sigortalı, bir umumi avarya garame payı ödediği veya ödemekle mükellef tutulduğu taktirde,eğer garameye giren mal, umumi avarya iştirak kıymetinin tamamı üzerinden sigorta edilmiş ise, garame payının tamamı ödenecek tazminatı teşkil eder .Fakat bu mal iştirak kıymetinin tamamı üzerinden sigorta edilmemiş veya bu malın yalnız bir kısmı sigorta edilmiş bulunursa, sigortacı tarafından ödenecek tazminat sigortadaki eksiklik nispetinde azalır; ve eğer iştirak kıymetinden tenzili gereken ve tazmini sigortacıya terettüp eden bir hususi avarya vuku bulmuş ise, bunun miktarı sigortacının uhdesine terettüp eden garame payının tayini zımnında, sigorta bedelinden düşülür.

Umumi avarya prensipleri dairesinde ödenmesi lazım gelen bilcümle garame payları hakkında da hüküm böyledir.

-Sigortacının umumi avarya garame payları ile umumi avarya prensipleri dairesinde ödenmesi lazım gelen garame paylarına üzerine düşen, navlun mukavelesinde bulundurulan yerde adı geçen

sözleşmenin göz önünde tuttuğu usule göre eğer navlun mukavelesinde bu hususta bir açıklık yoksa, sigortalı seferin bittiği yerde cari olan kanun ve adetlere göre tanzim olunacak dispeç ile belli olur

Sigortalı, bir umumi avarya garame payı ödediği veya ödemekle sorumlu tutulduğu takdirde, eğer garameye giren malı umumi avarya iştirak kıymetinin tamamı üzerinden sigorta edilmiş ise garame payının tamamı ödenecek tazminatı teşkil eder. Fakat bu mal iştirak kıymetinin tamamı üzerinden sigorta edilmiş ise garame payının tamamı ödenecek tazminatı teşkil eder. Fakat bu mal iştirak kıymetinin tamamı üzerinden sigorta edilmemiş veya bu malın yalnız bir kısmı sigorta edilmiş bulunursa, sigortacı tarafından ödenecek tazminat sigortadaki eksiklik nispetinde azalır ve eğer iştirak kıymetinde tenzili gereken ve tanzimi sigortacıya ait olan bir hususi avarya vukuu bulmuş ise bunun miktarı sigortacının üzerine ait olan garame payının tayini dolayısıyla sigorta bedelinden düşülür. Umumi avarya prensipleri dairesinde ödenmesi gereken bütün garame payları hakkında da hüküm böyledir.

MADDE 18:

Güverteye veya gladuraya yüklenmiş mallar hakkında aksine hususi bir şart olmadıkça, sigortacı münharıran, sigortalıya terettüp edebilecek umumi avarya garame paylarıyla geminin tam ziyaa uğraması veya haber alınamayıp kayıplık halinde kalması neticesinde malların ziyandan mesuldür.

Şu şartla ki, yukarıdaki haller işbu sigorta ile temin edilmiş rizikolardan birinin tahakkuku neticesi olsun.

-Sigortacı, malların güverteye ve gladuraya yüklenmesi halinde; geminin tam ziya halinde, müşterek avarya garame paylarından sorumludur. Meğer ki işbu poliçe sigorta ile temin edilen bir riziko neticesi hasar ortaya çıksın.

MADDE 19:

Sigorta, "hususî avarya franko" olarak akdedildiği takdirde, sigortacı, ister maddeten vukua gelsin ister masraf olarak tahakkuk etsin, hususî avaryaları temin etmez meğer ki ziya veya hasaralar aşağıdaki vakailardan ileri gelmiş olsun:

Geminin batması veya karaya vurmak veyahut kaya veya sığığa bindirmek gibi haller neticesinde tamamen veya kısmen harap olması , oturması, çatışması, sabit, seyyar veya sabih bir cisme(buz dahil) çarpması, yangın, infilak yükün bir sığınma limanında boşaltılması, yükleme, aktarma ve boşaltma ameliyeleri esnasında bir veya birden çok dengin olduğu gibi tam ziyaa uğraması.

Bu takdirde dahi 5. Maddenin 2. Fıkrasında sayılan hususlar sigortanın dışındadır.

-Sigorta; "hususî avarya franko " olarak akdedildiği takdirde, sigortacı işten maddi olarak meydana gelsin ister masraf olarak gerçekleşsin hususî avaryaları temin etmez. Meğer ki kayıp veya hasarlar aşağıdaki olaylardan meydana gelmiş olsun;

-Geminin batması veya karaya vurmak veyahut kaya veya sığığa bindirmek gibi haller neticesinde tamamen veya kısmen harap olması, oturması, çatışması, sabit, seyyar veya hareketli(buz dahil) çarpması,

-Yangın, infilak-yükün bir sığınma limanında boşaltılması,-yükleme, aktarma ve boşaltma işlemleri esnasında bir veya birden çok dengin olduğu gibi tam ziyaya uğraması Bu taktirde dahi 5. maddenin 2.fıkrasında sayılan hususlar sigortanın dışındadır.

MADDE 20:

Hususi avaryalar, hususi şartlar meyanında başka türlü hüküm olmadıkça yüzde üç muafiyet düşölmek suretiyle tazmin olunur.

Ancak, yükleme ,aktarma ve boşaltma ameliyeleri esnasında bir veya birden çok dengin oldđu gibi tam ziyaa uğraması hallerinde ve aşğıdaki vakailardan ileri gelen hususi avaryalar da hiçbir muafiyet tenzil edilmez:

Geminin batması veya karaya vurmak veyahut kaya veya sığığa bindirmek gibi haller neticesinde tamamen veya kısmen harap olması, oturması, çatışması, sabit, seyyar veya sabih bir cisme(buz dahil) çarpması, yangın,infilak, yükün bir sığınma limanında boşaltılması.

-Hususi avaryalar, özel şartlar poliçede belirtilmediği müddetçe %3 muafiyet düşölmek suretiyle tanzim olunur.

Ancak aşğıdaki şekillerde muafiyet uygulanmaz tazminat olduğu gibi ödenir;

a) Yükleme, aktarma, boşaltma işlemleri esnasında bir veya birden çok dengin olduğu gibi tam ziyaya uğraması halinde ve aşğıdaki olaylardan ileri gelen hususi avaryalar da hiçbir muafiyet uygulanmaz.

b) Geminin batması veya karaya vurmak veyahut kaya veya sığığa bindirmek gibi haller neticesinde tamamen veya kısmen harap olması, oturması, çatışması,yangın infilak yükün bir sığınma limanında boşaltılması.

MADDE21:

Hususi şartlarda aksine hüküm bulunmadıkça, muafiyet;- tatbiki icabettikte- denk başına ve şayet mallar dökme halinde ise ambar başına hesaplanır.

-Özel şartlar ile aksine bir hüküm belirtilmedikçe muafiyet denk başına ve dökme mallarda ise ambar başına hesaplanır.

MADDE 22:

Kısmen vaki olan ziya ve hasarlar, poliçe umumi şartlarının hükümesini mahfuz kalmak üzere, sigortacının , mahallindeki avaryaya komiseri ile karşılıklı olarak ve eğer sigortacının orada avaryaya komiseri yoksa, mahalli usul ve adetlere göre tespit edilmelidir. İşbu tespit muamelesi malların ahliyesini takip eden on beş gün içinde ve herhalde mütesellimine tesliminden evvel yapılmalıdır.

Yukarıdaki vecibelerin yerine getirilmemesi sigortacıya tazminat talebini red hakkını verir meğer ki bu vecibelerin yerine getirilmeyişinin mücbir sebeplerden ileri geldiği sigortalı tarafından isbat edilmiş olsun.

Ziya ve hasarların tespiti hususundaki vaki masraflarla ekspertiz ücretleri malların mütesellimi tarafından ödenir ve bunların tamamı ,tespit olunan ziya ve hasalar-tamamen veya kısmen- sigortal bir rizikodan ileri gelmiş bulunuyorsa, sigortacı tarafından tazmin olunur.

-Kısmi olarak ortaya çıkmış bulunan kayıp ve hasarlarda poliçe genel şartları yerinde kalmak şartı ile;

a) Hasar, sigortacının yerindeki avarya komiseri ile karşılıklı olarak; eğer sigortacının orada avarya komiseri yoksa hasar yerindeki geleneklere göre tespit olunur,

b) İşbu tespit edilen malların tesliminden sonra 15 gün içerisinde, alıcısının tesliminden önce mutlaka yapılmalıdır,

c) Yukarıdaki vazifelerin yerine getirilmemesi sigortacıya tazminat talebini ret hakkını verir meğer ki bu vazifelerin yerine getirilmeyişinin zorlayan sebeplerden ileri geldiği sigortalı tarafından ispat edilmiş olsun.Ziya ve hasarların tesbiti hususundaki bütün masraflarda ekspertiz ücretleri malların alıcısı tarafından ödenir ve bunların tamamı tespit olunan ziya ve hasarlar;

d) Tamamen veya kısmen sigortalı bir rizikodan ileri gelmiş bulunuyorsa sigortacı tarafından tazmin olunur.

MADDE 23:

Sigortacı, hususi avarya sebebiyle tazminat talebine mevzu olan mallardan hasarlı kısımların,kıymetlerinin taayünü için açık arttırma ile satışı bihakkın talep edebilir; bundan dolayı sigortacı bir tasarruf fiilinde bulunmuş sayılmaz.

Satış, mallar gümrüklenmeden yapılırsa gümrüksüz kıymet, gümrüklendikten sonra yapılır ise gümrüklü kıymet hususi avarya olarak tanzimi icap edecek meblağın tayininde mukayeseye esas tutulur.

-Sigortacı, hususi avarya sebebiyle tazminat talebine konu olan mallardan hasarlı kısımların kıymetlerinin belli olması için açık arttırma ile satış hakkına sahiptir.Bu nedenle sigortacı bir tasarrufta bulunmuş sayılmaz.Satış, mallar gümrüklenmeden yapılırsa gümrüksüz fiyatı üzerinden gümrüklenerek yapılırsa gümrüklü değer üzerinden yapılır.

MADDE 24:

Tazminat talebi:

a)Umumi avarya garame payları için dispeçin tanzimi tarihinden itibaren bir sene,

b)Bütün diğer hallerde ,geminin hareket tarihinden itibaren iki sene,

içinde sigortacının kabulüne iktiran etmemiş veya aynı mühletler zarfında sigortalı mutalebesini selahiyeteli mahkemeye intikal ettirmemiş ise sigortacı her türlü mutalebede kurtulmuş olur.

-Tazminat talebi;

a) Müşterek avarya ve gareme payları için dispeçin tanzimi tarihinden itibaren bir sene;

b) Bütün diğer hallerde, geminin hareket tarihinden itibaren iki sene;

içerisinde sigortacının kabulüne sunulmuş ise veya aynı zaman zarfında sigortalı talepte bulunması mahkemeye intikal ettirmemiş ise sigortalı her türlü talepten kurtulmuş olur.

MADDE 25:

Sigorta değeri:

a)Ham maddeler ile toprak mahsulleri için , malların varma mahallinde ve tahliye zamanındaki hasarsız vaziyette piyasa kıymetidir.

b)Mamul ve yarı mamul maddeler için, malların tahmil yerinde ve tahmil zamanındaki bedeline gemiye kadar olan bilcümle masarif ile istirdadı mümkün olmayan navlun, sigorta ücreti ve yüzde on kar payı ilave edildikten sonra hasıl olan miktardır.

Sigorta bedeli sigorta değerini aşarsa , aşan kısım hükümsüzdür.

Sigorta bedeli sigorta değerinden dün ise sigortacıya terettüp edecek tazminat noksan sigorta nispetinde azalır.

-Sigorta değeri;

a) Ham maddeler ile toprak mahsulleri için malların varma yerinde ve limanlardaki hasarsız durumdaki piyasa değeridir;

b) Mamul ve yarı mamul maddeler için ise malların varma yerindeki bedelinin üzerine navlun, sigorta ücreti ve %10 kar katkısıyla bulunur.Bu madde ile hasarlı malların çeşitlerine göre varma yerlerindeki durumlarına göre değerlerinin tespitinden söz ediliyor.

Sigorta bedeli sigorta değerini aşarsa, aşan kısım hükümsüzdür.Sigorta bedeli sigorta değerinden düşük ise sigortacıya terettüp edecek tazminat noksan sigorta nispetinde azdır.

MADDE 26:

Sigortacı, sigorta tazminatını ödemekle,sigortalının bilcümle mes'ul şahıslara karşı olan rücu vesair haklarını iktisap eder ve bu haklara taalluk ededn her hususta sigortalının yerine geçer.Sigortalı,sigortacının talebi halinde bu keyfiyeti dispeçte veya sigorta tazminatı makbuzunda veyahut buna mahsus bir vesikada teyit eylemeyi taahüt eder.

Bu suretle sigortalının yerine geçme keyfiyeti, ancak ödenen sigorta tazminatı miktarınca muteber olur.

-Sigortacı, sigorta tazminatını ödemekle, sigortalının bütün 3. kişilere karşı olan rücu haklarını hak eder ve bu haklar taalluk eden her hususta sigortalının yerine geçer. Sigortalı, sigortacının talebi makbuzunda veyahut buna özel bir evrakta teyit etmeyi taahhiüt eder.

Bu suretle sigortalının yerine geçme keyfiyeti ancak ödenen sigorta tazminatı miktarınca geçerli olur.

MADDE 27:

Sigorta ücreti poliçenin teslimi ile ve poliçenin derhal teslimi mutad olmayan hallerde, akitle vacibütte diye olur.

Her halükarda sigortacının derute ettiği riziko işlemeye başlamakla, sigorta ücretinin tamamı sigortacı için müktesep olur.

-Sigorta ücreti poliçenin teslimi ile ve poliçenin derhal teslimi alışılmışın dışında olduğu hallerde, akitle ödenir. Her durumda sigorta işlemeye başladığı andan itibaren sigortacı ücret hak kazanır.

MADDE 28:

Hususi şartlar umumi şartlara tekaddüm eder.

-Özel şartlar genel şartlardan önce gelir.

Metini Çeviren

Gülden MORKOYUN

NAKLİYAT EMTEA VE TEKNE EKSPERİ